

fecto eundem mendacio detulit Augustum apud Parentem: qui nimium credulus, ingenti cum omnium luctu, mortem ei decrevit, non longe post ipse lepra a DEO multatus; Fausta vero in balneo calumniæ hujus causa exusta est.

DIALOGUS XI.

De

Numis Filiorum, & Agnatorum Constantini M. ad usque JOVIANUM.

PUBLIUS.

PLures adhuc mihi supersunt Numuli magna nominum Cognatione, in quibus aberrare tironi pronum esse formido. *TULL.* Ii nempe, qui filios *Constantini M.* discretionem non adeo magna oculis suis subiciunt. Tres illi numero fuere, eidem nati ex altera conjugis sua *Flav. Maxim. Fausta*, prava atque superba muliere, *Constantinus* nimirum, *Constans*, atque *Constantius*. In hos Pater omne Imperium tribuit, *Constantino* Europam trans Alpes, *Constanti* Italiam, Illyricum, Græciam, & Africam, *Constantio* denique Orientem assignans. Sed *Constantinus*, bello alias fortissimus, bonique. Principis initio speciem præbens, superbiit brevi, & ambitu quietudinem pessumdante, fratris *Constantis* ditiones invasit, vincente ubique exercitu suo, donec Aquilejam usque penetraret. Ibi vero, collatis infeliciter signis, in fuga insidiis circumventus, neque agnitus a militibus, equo deicitur, humique confossus, in *Alsam* fluvium projectus est, An. imp. 3. Chr. 339. ætat. 25.

I.

Mox victor *Constans* occisi fratris provincias usurpavit: quæ imperii amplitudo ad ignaviam eum deflexit, fecitque, ut sui securus, in delicias quidem profusus, in milites parcus esset. Quare hi animis ab eo aversi, *Magentio* ansam præbuere Tyrannidis affectandæ: qui cum *Constante* congressus, eum fugavit, & inertia causa per Ducem *Gaizonem* ad *Helenam* oppidum occidi curavit, A. 350. imp. 13. ætat. 31.

II.

Solus jam post fratres *Constantius* superstes, movit in *Magentium*,

III.

cum quo semel & iterum atrocitate tanta pugnavit, ut præstantissimus Romanæ militiæ flos utraque ex parte concideret: postremo tandem hunc tyrannum penitus contrivit, ut in fugam actus, ipse sibi vitam eriperet. Quare Orientis simul & Occidentis Dominus, veluti Pater, postquam *Verranionem* pariter atque *Sylvanum* æmulos dejecisset, & in Sarmatas pugnasset feliciter, ivit in Persas: ibi vero minori egit fortuna, sed & victorias abruptit metu *Juliani*, quem, Alemannico bello clarissimum, milites jamjam Augustum salutavere. Contra eum ergo festinans, in itinere melancholia correptus, in febrem incidit, ex qua ad Tauri montis radices apud Mopsocrenen, in Cilicia, obiit An. 361. imp. 24. ætat 45. postquam Arianis plurimum favens, ingentia in Ecclesiam mala induxisset.

IV. PUB. Singulotum & pluribus apud me numulis talem ubique, quem pingeres, selegisti, qui peculiare quidpiam habeat: maxime diadematum

Tab. III. alia semper est forma. *Constantini* quidem numus, gemino unionum versu Num. II. seorsim fluente, caput ejus incingit, habetque epigraphen: CONSTAN-

III. IV. TINUS JUN.ior. NOB.illissimus. C.æsar. Addita vox Junior, quæ filium a Patre secerneret. In numo *Constantis* video diadema duplici pariter ordine gemmarum constructum, sed ita connexo, ut fasciam unam conficiat. Legenda est: FL.avii. JUL.ii. CONSTANTIS BEA.tissimi. C.æsar. Hic casus gignendi, ac Beatissimi elogium peculiaria sunt. Tandem *Constantii* numus ejusdem Protomen sistit, i. e. caput cum humeris usque ad pectus in lauro, cui gemmæ insertæ, ut dextra elata globum imperii symbolum, præ se fert, quoniam sibi illustri certamine eoque multiplici, a pluribus æmulis Occidentem vindicavit. Elogia sunt: D.ominus. N.oster. CONSTANTIVS P.ius. AUG.ustus. Pone collum litera A. & reliquis quidem grandior apposita novum mihi ænigma est. TULL. Eandem vel monetarii signum, aut urbis, in qua cusus est numus, indicem esse interim existima, puta Antiochiæ, Alexandriæ, Aquileæ, &c. cum hujusmodi solita alias signa percussione in Aversa minime compareant, donec a clariore quopiam magistro melius edoceare. Est tibi alius *Constantii* numus: qui loco eodem situque non A. sed N. literam exhibet, & Nicomediam forte designat. Diadematum tam variam formam quod attinet, in sequentibus hujus Tabulæ numis aliam iterum aliamque contuebere, artificum nimirum ingenio, qui pretiosa hæc cimelia confaverant, elegantius semper atque splendidius confictam & a Monetariis æmula manu expressam.

V. PUB. Neque *Magnentii* careo numis, qui eum in diademate sistunt, his cum elogiis: D.ominus. N.oster. MAGNENTIUS P.ius. F.elix. AUG.ustus. TULL. Erat natione Gallus, bello inclitus ac Comes Ordinum

diademum, *Constantis* ignavia animatus, ut, militum subnixus favore, diadema fumeret, ac Mediolanum Romamque profectus, Italiam cædibus compleret. *Constante* Imperatore per *Gaizonem* Ducem occiso, *Constantio*, fratrem ulturo, acerrime resistit, fortissimis copiis hinc & inde misere, maximoque numero cadentibus. Postremum vero succumbens, fugam arripuit, cumque ira totus infremeret, in rabiem actus, proximos quosque fauciavit, donec suum ipse jugulum peteret. Fratrem habuit *Decentium*, a se Cæsarem dictum, atque Mediolano Gallisque præfectum, qui, cum in Gallias transfret, & Alpes defenderet, morte fratris sibi nuntiata, laqueo pariter vitam sibi finivit. *PUB.* Et hunc quoque capite nudo minuto in numulo cerno cum titulo: *D.ominus. N.oster. DECENTIUS FORTISS.imus. CÆ.sar. TULL.* Fuit porro utrisque tertius adhuc frater *Desiderius*, pariter Cæsar: quem *Magnentius* in furorem versus gravi vulnere læsit. Convaluit tamen, & supplex *Constantio* factus, vitæ gratiam cum venia consecutus est.

PUB. Ajebas supra, *Constantium* alios adhuc Tyrannos dejecisse: VI. qui illi? *TULL.* *Vetricio* primus, seu *Britannio*, e magistro cohortium Augustus a militibus dictus, homo simplex & rectus; a *Constantio* circumventus, a suis desertus, præsidium reperit in simplicitate, qua ad Victorem accessit. Nihil enim *Constantius* nisi diadema ab eo reposcens, in gratiam eum recepit, multisque beneficiis ornavit. Haud paulo infelicius alter, quem *Potentianum* alii, alii *Nepotianum* dicunt, *Constantini M.* e sorore *Eutropia* nepotem. Is Romæ Augustum se dicens, post diem duntaxat 28. ab *Heraclida*, aliis *Aniceto*, perfido e *Magnentii* fautoribus viro, ad sibi colloquendum inductus, obruncatus est. Tertius *Sylvanus* e Gallia oriundus, a *Constantio* in Galliam missus adversum Germanos, *Colonie* imperium fuit, cogentibus fere militibus, & ab ipsis facto tumultu iterum occisus. In hæc tempora *Cl. Bandurio* insuper *Saturninus* Tyrannus tribui debere videtur, quem numus quispiam redhibet, omnes tamen fere silent Authores.

Hos præter *Constantius* formidabat cognatorum suorum complures. VII. *Primo: Delmatium*, natum ex fratre *Constantini M.* *Delmatio*, aut juxta alios, *Hannibaliano*. Cæsar dictus A. 335. *Thraciam*, *Macedoniam*, aliasque provincias sortitus est: sed militari factione, cui *Constantius*, nisi favit, certe non obstitit, in Oriente sublatus est. *PUB.* Teneo ejusdem numum, ubi lauro incinctus hæc nomina habet: *FLAV. DELMATIUS NOB.ilissimus. CÆ.sar. TULL.* Secundo: *Hannibalianum*, prioris fratrem, Nobilissimi præconio æque insignitum, & Regem insuper Regum, Gentiumque Ponticarum appellatum. Quare in numo ejus apud

apud Patarolium circa caput quidem nudum legitur : FLAVIO CLAUDIO HANNIBALIANO REGI. Artibus tamen Constantii periisse pariter putatur. Tertio. *Constantium Gallum*, denuo *Constantini M.* ex fratre Constantio nepotem, Cæsarem dictum A. 351. & Orienti regendo relictum, cum Imp. *Constantius* adversus *Magnentium* tenderet. Delatus vero, quod crudeliter multa atque ferociter egerit, ab Imperatore velut ad consultandum accitus, capi iussus est a Prætorianis, & revinctis post terga manibus, capite multatus est. A. 354. Clarissimor. PP. *Harduini*, atque *Genebrierii* sententia delectus in numis, *Constantii* nomine insignitis, habendus est: siquidem aliqui ex his huic *Constantio Gallo* potius, quam Imperatori *Constantio* tribuendi eis videntur, præter aliorum opinionem. Quem vero Eruditiss. *Patarolius* exhibet, *Galli* cognomen perspicue additum habet: quod in reliquis etiam factum merito opinari licet, cum minime mihi persuadeam, *Patarolium* dedita opera fallere voluisse.

VIII.

Supereft porro *Flav. Claud. Julianus*, mox dicti *Constantii Galli* frater, ejusque in locum ab Imp. *Constantio* Cæsar appellatus. Juvenis erat incompositis moribus, annuens oculis, manibus loquens, terens pede: gravibus proinde viris atque prudentibus incompositi animi sui pessima præfagia edere visus. Educatus inter Monachos, & fidei Sacris probe imbutus, pietatem quam animo ejurabat, callide tamen foris simulavit. Adversus barbaros in Gallias missus, unde quaque eos vicit, adque compescuit. Tum a militibus Augustus acclamatus, obtulit Imperatori *Constantio*, Augusti nomine, si ita placeret, abstinere se velle, ac sufficere sibi, Cæsarem dici. A morte *Constantii*, quam is metu *Juliani* opetiit, hic tumbam in funere insecutus, posito id diademate egit, gratitudinem simulans, animumque ab omni demum ambitu alienum. Rerum vero potitus, ovem, qua lupum contexerat, subito ponens, fidem deseruit, ad idololatriam reversus. Tempia deorum aperuit, Pontificis *Maximi* & nomen & munus suscepit. Catholicos Arianosque conceptis mirisque fraudibus sese inter collisit: juventutem a literis scholisque prohibuit: Judæis impense favit, & facultate illis, atque sumtibus maximis præbitis, ut excitare Jerosolymam possent, cælo tamea invito, cum diei cujuslibet labores noctu iterum iterumque conciderent. Auguria crudelia exercuit, non pecorum duntaxat, sed & hominum occisorum extirpatus. In Persas primum feliciter movens, deinde a perfido viarum ductore unacum exercitu horridum in desertum perductus, ac hostibus incinctus, cum vi tandem sibi viam patefacere occiperet, inopino telo, quod, unde demum advolaverit, nemini notum, transfixus, manum faucio lateri intulit, pugnoque sanguinem in cælum excutens, hac cum voce exspiravit: *Vicisti Galilæe!* sic Christum blasphemans. Id quod acci-

accidit sub An. *Ætat. suæ* 31. imp. 2. Chr. 363. Cognomen Apostatæ in historiis tulit, sive, quod eodem recidit, Parabatæ apud *Suidam*.

PUB. Impium hoc caput, nudum quidem apud me minutissimus numulus refert, cum epigraphe: *D. omino N. ostro. JULIANO NOB. ilissimo. CÆS. ari.* In aliis vero barbatum, ac diademate revinctum apparet cum titulis: *D. N. FL. CL. JULIANUS P. F. AUG. TULL.* Pereunte *Juliano* exercitus sic, ut audieras, vada inter & saxa constitutus *Flav. Jovianum*, aliis *Jovinianum* dictum, Augustum acclamavit, nullo tamen pacto adducendum, ut imperare vellet, priusquam omnes se milites sacramento Christianam ad fidem obligassent. Princeps erat pius, Religionis incontaminatæ, cultor literarum, pacis quam belli amantior. Quare cum Persis etiam pacem sancivit, detrimento tamen non modico publicæ Rei ob tantas quidem temporis illius angustias, finibus Romanis multum sane imminutis: quapropter convitia plurima tulit. Rediens in oppido *Dadaſthana*, *Galatiam* inter atque *Bithyniam* sito, fulonis in tugurio noctem acturus, prunarum noxio vapore extinctus scribitur, nisi malevoli cujuspiam artibus damnum perpeſſus sit, imp. mense 8vo. *PUB.* Gemini ejusdem, quos teneo, numi, nomen si mutes, numo *Juliani* perſimiles sunt. *TULL.* Atqui eosdem *Patarol.* non obvios scribit, cum omnium hæcenus recensitorum numi, Tyrannos si demas, communes ſint.

DIALOGUS XII.

De

Numis, VALENTINIANI, & ſubſequentium uſque ad ARCADIIUM & HONORIUM.

PUBLIUS.

IAm numorum meorum, qui Augustos quidem referunt, in limine ſtamus, receptiſſimo, ut in *Exercit. Proam.* docueras, quamplurium more, qui Cimelia ſua cum *Arcadio* atque *Honorio* claudunt. *TULL.* Hæc tu ita accipias velim, ut ſuum cuique palatum per te integrum ſit: neque enim deſunt Cl. Viri, in quibus celeberrimus *Du Cange*

Pars I.

L

ſuis